ICS 01.040.13; 01.040.91;
13.310; 91.020

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA

September 2026

STN	**Predchádzanie zločinnosti prostredníctvom navrhovania budov, územného plánovania a údržby mesta Časť 1: Slovník**	**STN EN 14383-1** 73 0101

Crime prevention through building design, urban planning and city maintenance
Part 1: Vocabulary

Prévention de la criminalité par la conception des bâtiments, l'urbanisme et la maintenance urbaine
Partie 1: Vocabulaire

Kriminalprävention durch Gebäudegestaltung, Stadtplanung und Stadtinstandhaltung
Teil 1: Begriffe

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou európskej normy EN 14383-1: 2025.
Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.
STN EN 14383-1 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 14383-1: 2025.
It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.
STN EN 14383-1 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich dokumentov

Táto slovenská technická norma nahrádza anglickú verziu STN EN 14383-1 z apríla 2026, ktorá od 1. 4. 2026 nahradila STN EN 14383-1 z februára 2007 v celom rozsahu.

142732

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2026
Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii v znení neskorších predpisov.

Národný predhovor

STN obsahuje informatívnu národnú prílohu Register slovenských termínov.

Normatívne referenčné dokumenty

Tento dokument neobsahuje normatívne referenčné dokumenty.

Vypracovanie

Spracovateľ: Ing. Rudolf Rypák – EMITA, Piešťany, Ing. Rudolf Rypák

Technická komisia: –

EURÓPSKA NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 14383-1

September 2025

ICS 01.040.13; 01.040.91; 13.310; 91.020

Nahrádza EN 14383-1: 2006

Predchádzanie zločinnosti prostredníctvom navrhovania budov, územného plánovania a údržby mesta Časť 1: Slovník

Crime prevention through building design, urban planning and city maintenance
Part 1: Vocabulary

Prévention de la criminalité par la conception des bâtiments, l'urbanisme et la maintenance urbaine
Partie 1: Vocabulaire

Kriminalprävention durch Gebäudegestaltung, Stadtplanung und Stadtinstandhaltung
Teil 1: Begriffe

Túto európsku normu schválil CEN 16. júna 2025.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2025 CEN Všetky práva na využívanie v akejkoľvek forme a akýmikoľvek prostriedkami sú vyhradené na celom svete národným členom CEN.

Ref. č. EN 14383-1: 2025 SK

Obsah

Strana

Európsky predhovor 5

1 Predmet 7

2 Normatívne odkazy 7

3 Termíny a definície 8

3.1 Všeobecné termíny 8

3.2 Termíny súvisiace s rizikom 21

3.3 Druhy zločinnosti 28

3.4 Termíny súvisiace s plánovaním 33

3.5 Termíny súvisiace s bezpečnosťou 38

3.6 Termíny súvisiace s predchádzaním zločinnosti; termíny CPTED 41

3.7 Zainteresované strany 46

Literatúra 49

Národná príloha NA (informatívna) – Register slovenských termínov 51

Inhalt

Seite

Europäisches Vorwort 5

1 Anwendungsbereich 7

2 Normative Verweisungen 7

3 Begriffe 8

3.1 Allgemeine Begriffe 8

3.2 Risikobezogene Begriffe 21

3.3 Arten von Straftaten 28

3.4 Planungsbezogene Begriffe 33

3.5 Sicherheits- und sicherungsbezogene Begriffe 38

3.6 Begriffe zu Kriminalprävention/CPTED 41

3.7 Stakeholder Interessensvertreter 46

Literaturhinweise 49

Contents

Page

European foreword 5

1 Scope 7

2 Normative references 7

3 Terms and definitions 8

3.1 General terms 8

3.2 Risk related terms 21

3.3 Crime types 28

3.4 Planning terms 33

3.5 Security terms 38

3.6 Crime prevention/ CPTED terms 41

3.7 Stakeholders 46

Bibliography 49

Sommaire

Page

Avant-propos européen 5

1 Domaine d'application 7

2 Références normatives 7

3 Termes et définitions 8

3.1 Termes généraux 8

3.2 Termes relatifs au risque 21

3.3 Types d'infraction 28

3.4 Termes relatifs à la planification 33

3.5 Termes relatifs à la sûreté 38

3.6 Termes relatifs à la prévention de la criminalité/CPTED 41

3.7 Parties prenantes 46

Bibliographie 49

Európsky predhovor

Toto dokument (EN 14383-1: 2025) vypracovala technická komisia CEN/TC 325 *Predchádzanie zločinnosti navrhovaním budov, zariadení a území*, ktorej sekretariát je v ÚNMZ.

Tejto európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do marca 2026 a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do marca 2026.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN 14383-1: 2006.

Táto európska norma je jednou zo súboru *„Predchádzanie zločinnosti prostredníctvom navrhovania budov, územného plánovania a údržby mesta“*, ktorý pozostáva z týchto častí:

Časť 1: Slovník;

Časť 2: Zásady a postup;

Časť 3: Obytné priestory;

Časť 4: Obchodné a administratívne priestory;

Europäisches Vorwort

Dieses Dokument (EN 14383-1: 2025) wurde vom Technischen Komitee CEN/TC 325 „Vorbeugende Kriminalitätsbekämpfung durch Gebäude-, Anlagen- und städtebauliche Planung“ erarbeitet, dessen Sekretariat von ÚNMZ gehalten wird.

Diese Europäische Norm muss den Status einer nationalen Norm erhalten, entweder durch Veröffentlichung eines identischen Textes oder durch Anerkennung bis März 2026, und etwaige entgegenstehende nationale Normen müssen bis März 2026 zurückgezogen werden.

Es wird auf die Möglichkeit hingewiesen, dass einige Elemente dieses Dokuments Patentrechte berühren können. CEN ist nicht dafür verantwortlich, einige oder alle diesbezüglichen Patentrechte zu identifizieren.

Dieses Dokument ersetzt EN 14383-1: 2006.

Diese Europäische Norm ist ein Teil der Normenreihe *„Kriminalprävention durch Gebäudegestaltung, Stadtplanung und Stadtinstandhaltung“*, die aus den folgenden Teilen besteht:

Teil 1: Begriffe;

Teil 2: Grundsätze und Verfahren;

Teil 3: Wohnungen;

Teil 4: Läden und Bürogebäude;

European foreword

This document (EN 14383-1: 2025) has been prepared by Technical Committee CEN/TC 325 “Crime prevention through building, facility and area design”, the secretariat of which is held by ÚNMZ.

This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by March 2026, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by March 2026.

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. CEN shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights.

This document supersedes EN 14383-1: 2006.

This European Standard is one of a series for the “*Crime prevention through building design, urban planning and city maintenance*”, that consists of the following Parts:

Part 1: Vocabulary;

Part 2: Principles and process;

Part 3: Dwellings;

Part 4: Shops and offices;

Avant-propos européen

Le présent document (EN 14383-1: 2025) a été élaboré par le comité technique CEN/TC 325 « Prévention de la criminalité par l'urbanisme et la conception des bâtiments », dont le secrétariat est tenu par ÚNMZ.

Cette Norme européenne devra recevoir le statut de norme nationale, soit par publication d'un texte identique, soit par entérinement, au plus tard en mars 2026, et toutes les normes nationales en contradiction devront être retirées au plus tard en mars 2026.

L'attention est attirée sur le fait que certains des éléments du présent document peuvent faire l'objet de droits de propriété intellectuelle ou de droits analogues. Le CEN ne saurait être tenu pour responsable de ne pas avoir identifié de tels droits de propriété et averti de leur existence.

Le présent document remplace l'EN 14383-1: 2006.

La présente Norme européenne fait partie d'une série de normes portant sur la « *Prévention de la criminalité par la conception des bâtiments, l'urbanisme et la maintenance urbaine* », qui se compose des parties suivantes:

Partie 1: Vocabulaire;

Partie 2: Principes et processus;

Partie 3: Logements;

Partie 4: Magasins et bureaux;

Časť 5: Čerpacie stanice pohonných hmôt;	*Teil 5: Tankstellen;*	*Part 5: Petrol stations;*	*Partie 5: Stations-service;*
Časť 6: Školy;	*Teil 6: Schulen und Bildungseinrichtungen;*	*Part 6: Schools;*	*Partie 6: Écoles;*
Časť 7: Navrhovanie a manažérstvo zariadení a priestorov verejnej dopravy;	*Teil 7: Planung und Management von Anlagen und Einrichtungen des öffentlichen Personennahverkehrs;*	*Part 7: Design and management of public transport facilities;*	*Partie 7: Conception et gestion des espaces dédiés au transport public;*
Časť 8: Ochrana budov a priestorov proti kriminálnym útokom vozidlami.	*Teil 8: Schutz von Gebäuden und Anlagen vor Angriffen unter Verwendung von Fahrzeugen.*	*Part 8: Protection of buildings and sites against criminal attacks with vehicles.*	*Partie 8: Protection des bâtiments et des sites contre l'utilisation malveillante de véhicules.*
Akákoľvek spätná väzba a otázky k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľov. Kompletný zoznam týchto orgánov je na webovom sídle CEN.	Rückmeldungen oder Fragen zu diesem Dokument sollten an das jeweilige nationale Normungsinstitut des Anwenders gerichtet werden. Eine vollständige Liste dieser Institute ist auf den Internetseiten von CEN abrufbar.	Any feedback and questions on this document should be directed to the users' national standards body. A complete listing of these bodies can be found on the CEN website.	Il convient que l'utilisateur adresse tout retour d'information ou toute question concernant le présent document à l'organisme national de normalisation de son pays. Une liste exhaustive desdits organismes se trouve sur le site web du CEN.
V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.	Entsprechend der CEN CENELEC Geschäftsordnung sind die nationalen Normungsinstitute der folgenden Länder gehalten, diese Europäische Norm zu übernehmen: Belgien, Bulgarien, Dänemark, Deutschland, die Republik Nordmazedonien, Estland, Finnland, Frankreich, Griechenland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Niederlande, Norwegen, Österreich, Polen, Portugal, Rumänien, Schweden, Schweiz, Serbien, Slowakei, Slowenien, Spanien, Tschechische Republik, Türkei, Ungarn, Vereinigtes Königreich und Zypern.	According to the CEN-CENELEC Internal Regulations, the national standards organisations of the following countries are bound to implement this European Standard: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and the United Kingdom.	Selon le Règlement Intérieur du CEN-CENELEC, les instituts de normalisation nationaux des pays suivants sont tenus de mettre cette Norme européenne en application: Allemagne, Autriche, Belgique, Bulgarie, Chypre, Croatie, Danemark, Espagne, Estonie, Finlande, France, Grèce, Hongrie, Irlande, Islande, Italie, Lettonie, Lituanie, Luxembourg, Malte, Norvège, Pays-Bas, Pologne, Portugal, République de Macédoine du Nord, République tchèque, Roumanie, Royaume-Uni, Serbie, Slovaquie, Slovénie, Suède, Suisse et Turquie.

1 Predmet

Tento dokument definuje termíny v oblasti predchádzania zločinnosti prostredníctvom navrhovania budov, územného plánovania a údržby mesta. V prípade niektorých špecifických termínov používaných v iných častiach súboru EN 14383 poskytuje ekvivalentné termíny v troch jazykoch, rovnako ako aj definície.

Tento dokument používa definície druhov zločinnosti podľa ICCS [5] (vrátane číselných kódov).

V národnom kontexte sa smú preferovať národné definície zločinnosti.

1 Anwendungsbereich

Dieses Dokument definiert Begriffe für die Kriminalprävention durch Gebäudegestaltung, Stadtplanung und Stadtinstandhaltung. Für einige spezifische Begriffe, die in den anderen Teilen der Normenreihe EN 14383 verwendet werden, stellt es entsprechende Benennungen in drei Sprachen sowie die zugehörigen Definitionen zur Verfügung.

Dieses Dokument nutzt die der ICCS [5] zugrundeliegenden Definitionen der Arten von Straftaten (einschließlich der entsprechenden Zahlencodes).

Im jeweiligen nationalen Kontext darf nationalen Definitionen der Arten von Straftaten der Vorzug gegeben werden.

1 Scope

This document defines terms for the crime prevention through building design, urban planning and city maintenance. For some specific terms used in the other parts of the EN 14383-series, it provides equivalent terms in three languages, as well as definitions.

This document uses the crime type definitions of the ICCS [5] (including the coding in numbers).

In a national context national definitions of crime types may be preferred.

1 Domaine d'application

Le présent document définit les termes relatifs à la prévention de la criminalité par la conception des bâtiments, l'urbanisme et la maintenance urbaine. Il donne dans les trois langues, des termes spécifiques utilisés dans les autres parties de la série EN 14383, ainsi que des définitions.

Le présent document utilise les définitions des types d'infractions de l'ICCS [5] (y compris la codification chiffrée).

Dans un contexte national, les définitions nationales des types d'infractions peuvent être préférées.

2 Normatívne odkazy

Tento dokument neobsahuje normatívne odkazy.

2 Normative Verweisungen

Es gibt keine normativen Verweisungen in diesem Dokument.

2 Normative references

There are no normative references in this document.

2 Références normatives

Le présent document ne contient aucune référence normative.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN